

A co na to devátáci?

Jsme Místní akční skupina Podchlumí (MAS Podchlumí, z. s.) a pokračujeme v mapování všech vzdělávacích aktivit v naší oblasti. Zajímají nás aktivity formálního vzdělávání (školy a školky) i neformálního a zájmového vzdělávání (ZUŠ, Sokol, TJ, Junák, kroužky a další aktivity všeho druhu, které probíhají mimo vyučování), které tady fungují.

Podívali jsme se na tutéž problematiku z druhé strany. Tedy – co na to děti? Jak je naše snaha o vzdělávání poznamenala? Dlouho jsme přemýšleli, kterou věkovou skupinu dětí – žáků - by bylo dobré oslovit. Malé děti ještě nemají pevnější názor a jsou snadno ovlivnitelné způsobem dotazování a dotazovatelem nebo rodičem. Proto jsme se nakonec rozhodli pro ty nejstarší. Navštívili jsme všechny školy v našem území, které mají devátou třídu. Tímto bychom rádi poděkovali všem ředitelkám a ředitelům těchto škol, kteří nám velmi vstřícně tuto návštěvu umožnili. Návštěvy jsme provedli v druhé polovině června, tedy v době kdy už je „dobožováno“. Děti jsou přijaty do středních škol a učilišť a známky jsou již uzavřeny. Očekávali jsme také už i jistý nadhled nad otázkami, které „devátáci“ řešili.

Situace na základních školách je poznamenána demografickými vlnami velikosti tsunami. Zatímco třídy na prvním stupni praskají ve švech, protože se tam přelil babyboom z mateřských škol, v devátých třídách panuje poklid. Třídy jsou málo početné – okolo 15 či 16 dětí. Je to stav z předchozí doby, kdy byly ročníky málo naplněné, protože se děti rodilo méně.

Do naší oblasti patří celkem sedm plně organizovaných škol, jmenovitě tři školy v Hořicích, dále Cerekvice, Miletín, Ostroměř a Chomutice. Navštívili jsme postupně všechny a pracovali jednu vyučovací hodinu se žáky. Připravili jsme čtyři základní okruhy témat k zamyšlení:

Co tě škola naučila?

Co tě škola nenaučila?

Co bys změnil?

Co bys neměnil?

Nejdříve se nad každou otázkou zamyslel každý sám. Potom své názory projednali ve dvojicích, nakonec se pracovalo ve dvou velkých skupinách, které měly vybrat ze svých názorů, nápadů a postřehů ty, které připadají většině jako nejdůležitější.

A pokud vás zajímají výsledky, pak věřte, že i pro nás byly překvapující.

Co tě škola naučila?

Žáci se shodli na tom, že je škola naučila základům vzdělanosti, tedy číst, psát a počítat. Dále se jim snažila vštěpovat to, jak se mají slušně chovat. Mnozí se domnívají, že se naučili, jak vycházet s ostatními a vyjádřit svůj názor. Dále se naučili cizí jazyky. Někteří se domnívají, že je škola naučila zodpovědnosti.

Co tě škola nenaučila?

Odpovědi v této kategorii jsou nesmírně zajímavé. Nejvíce patnáctiletých se vyjádřilo, že jim chybí praktické dovednosti do reálného života – pracovat s různými nástroji, něco pěstovat, vědět si rady se společenskými nebo právními problémy v praxi. Některým chybí hlubší znalost cizího jazyka v každodenním životě. Mají pocit, že potřebují více zkušeností pro zcela běžný kontakt. Jiní by přivítali hlubší znalosti z oblasti výpočetní techniky. Mnozí by uvítali dovednosti v mezilidských vztazích.

Co bys změnil?

Většina by uvítala lepší vybavení tříd a škol (skřínky, hřiště apod.). Někteří by vyměnili pedagogy za jiné, chtěli by lepší technické možnosti (lepší Wi-Fi, více počítačů s lepšími parametry). Vyjadřují potřebu více pohybu – venku nebo v rámci výuky. A chtěli by zlepšit i kvalitu stravování.

Co bys nezměnil?

Světě, div se, mnozí chtějí „své“ učitele, protože se jim líbí, jak k nim přistupují. Mnohým chutná ve školní jídelně. Děti z vesnických škol jsou na svoji školu pyšnější, než jsou ty městské. Proč asi? Skoro všichni chválí výlety a mimoškolní akce, projekty a projektový způsob učení, které většina škol již uplatňuje, prostě život a zážitky. Tedy to, co jim přinesla určitá skupina dětí, jejich třída.

I když vám mohou připadat mnohé názory dětí nezralé nebo dokonce protichůdné, je velmi zajímavé si je srovnat. Zjistíte, že odpovědi se zase tolik neliší, ať se jedná o školu v Hořicích nebo jinde.

A znovu se dostáváme k základnímu problému našeho školství. Ano, jsou to peníze. Ředitelé se nebrání zřídit dílny a kuchyňky. Ale kde? Budovy jsou naplněny po strop žáky mladších ročníků, na odborné učebny (fyzika, chemie) prostě není místo. Tak kam umístit něco dalšího. A dostavba či přestavba? Na to prostě nemáme, a přestože se chystají dotace z IROP, mnozí zřizovatelé nejsou projektově ani finančně připraveni, protože právě řeší novou kanalizaci v obci, vodovod, opravy místních komunikací nebo základní údržbu školy (na niž žádné dotace dlouhodobě nejsou) a dalších obecních budov, což jsou taky nesmírně důležité a pro občany obce potřebné investice.

Pokud se chceme hnout z místa, je třeba věci konečně pojmenovat a začít je řešit. My se snažíme o to první a doufáme, že to druhé bude následovat.

Kolektiv MAS Podchlumí, z.s.